

Møte mandag den 3. mars kl. 12.25

President: Gunnar Halvorsen

Dagsorden (nr. 22):

1. Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om lov om endringer i plan- og bygningsloven (tidsfrister i planleggingen, kart og stedfestet informasjon) (Innst. O. nr. 67 (2002-2003), jf. Ot.prp. nr. 113 (2001-2002))
2. Innstilling fra kommunalkomiteen om lov om endringer i lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø mv. (tilrettelegging for og oppfølging av sykmeldte mv.) og om endringer i folketrygdloven, brann- og eksplosjonsvernloven og eltilsynsloven (Innst. O. nr. 68 (2002-2003), jf. Ot.prp. nr. 18 (2002-2003))
3. Referat

Statsråd Børge Brende overbrakte i kgl. proposisjon (se under Referat).

Sak nr. 1

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om lov om endringer i plan- og bygningsloven (tidsfrister i planleggingen, kart og stedfestet informasjon) (Innst. O. nr. 67 (2002-2003), jf. Ot.prp. nr. 113 (2001-2002))

Synnøve Konglevoll (A) (ordfører for saken): I denne saken er det en enstemmig komite som slutter seg til de lovendringene som Regjeringa legger fram, så dette kan bli en kort debatt – det vi får se på.

Hensikten med de forslagene som er fremmet i proposisjonen, er å gjøre planlegginga i kommunene mer effektiv og forutsigbar, samtidig som man ivaretar hensynet til kvalitet og grundighet. Det er en målsetting som komiteen er enig i.

Flere rapporter har vist at samfunnet kan spare betydelige beløp dersom plan- og byggesaksbehandlninga blir mer effektiv. På den annen side kan for stort hastverk og dårlig planlegging innebære kostnader. Komiteen har ut fra en samlet vurdering gitt sin støtte til Regjeringas forslag om å dele opp saksbehandlninga i fem faser, med tidsfrister i de fasene der det er formålstjenlig.

Planlegging er et komplekst og viktig område, og plan- og bygningsloven er det mange som har meninger om. Det vil vi imidlertid få god anledning til å komme tilbake til. Planlovutvalget skal etter planen avslutte sitt mangeårige arbeid denne våren, og komiteen regner med at vi vil få til behandling en sak som gjennomgår plan- og bygningsloven samlet. På den bakgrunn fremmer ikke komiteen i denne saken noen lovendringer utover det Regjeringa har fremmet i proposisjonen.

Likevel vil jeg understreke at komiteen har noen merknader, bl.a. at det er viktig at kommunene har gode overordnede planer som gir klare føringer for detaljpla-

ner. Her er også merknader knyttet til forhåndskonferanser mv., men jeg trenger for så vidt ikke stå her og referere til alle merknadene, for vi legger til grunn at departementet allerede har lest dem grundig, og at Regjeringa vil ta dette med i sitt videre arbeid med revisjon av plan- og bygningsloven.

Med dette vil jeg anbefale komiteens innstilling.

Leif Frode Onarheim (H): Når Odelstinget behandler forslag til forenkling i plan- og bygningsloven, ser jeg på det med glede. Regjeringa tar et aktivt grep for et enklere Norge.

Brukerne, enten det er privatpersoner eller bedrifter, settes i fokus. Klare tidsfrister for offentlig saksbehandling, forutsigbarhet for brukerne og en bedre utnyttelse av offentlige myndigheters ressursinnsats er en viktig del av det moderniseringsarbeid Regjeringa er i gang med, og som bør gi oss bedre offentlige tjenester for de store ressurser som i dag brukes innenfor offentlig sektor.

Forslaget vi behandler i dag, er bare ett av flere forslag om forenklinger fra Regjeringa. Før jul behandlet Odelstinget forslag til forenklinger i plan- og bygningsloven på Kommunaldepartementets område, og i forrige uke vedtok vi forenklinger i forurensningsloven.

Det er behov for en mer effektiv og forutsigbar prosess ved behandling av reguleringsplaner. En lang og byråkratisk planbehandling er med på å øke kostnaden for brukerne, særlig for bygging av nye boliger, men også for andre tiltak. I en rekke kommuner, særlig i pressområdene, tar behandlingen av reguleringsforslag for lang tid. Ikke bare er dette fordyrende for utbygger og kjøper, men det fører også til at det blir et dårlig samsvar mellom tilbud og etterspørsel etter nye boliger, noe som er med på å presse boligprisene oppover.

Det har gjennom flere år vært fokusert på de høye boligprisene i pressområdene og den høye inngangsbilletten på boligmarkedet dette medfører for unge mennesker som skal etablere seg. Det er derfor viktig med en rask og effektiv behandling av reguleringsforslag, slik at det raskt kan bygges nye boliger for å møte presset i boligmarkedet. Innføring av klare tidsfrister i behandling av reguleringsforslag er derfor også god sosialpolitikk.

Spørsmålet om utbyggingsavtaler hvor utbygger må forplikte seg til å bekoste hele eller deler av den offentlige infrastruktur for å få vedtatt sitt reguleringsforslag, er noe komiteen har vært opptatt av. Slike utbyggingsavtaler kan være et nyttig supplement til reguleringsplaner for å få frem gode løsninger både for kommune og utbygger. Avtalen kan avklare krav, forenkle prosesser, skape forutsigbare fremdriftsplaner og raskt gjennomføre et utbyggingsprosjekt.

I løpet av de siste årene har imidlertid bruken av utbyggingsavtaler skiftet karakter i mange kommuner, og dette gjelder særlig kommuner som opplever stor tilflytting og dermed stort utbyggingspress. Noen kommuner har begynt å kreve bidrag fra utbygger til dekning av kommunens sosiale infrastruktur, slik som skoler, barnehager og sykehjem, for å godkjenne utbygging. Grunnen til dette er at utbyggingen utløser behov for slike investerte-

ringer, og mange kommuner hevder at de ikke har mulighet til å finansiere dette over egne budsjetter.

Høyre mener at det går en grense for hva som kan legges inn i en utbyggingsavtale. Den praksis vi ser i en rekke kommuner, er med på å øke boligbyggekostnadene. Finansiering av sosial infrastruktur er en offentlig oppgave, og utgiftene til dette bør ikke belastes huskjøperne. Det er viktig at byggekostnadene holdes på et akseptabelt nivå, slik at boligprisene ikke presses oppover. Muligheter for å legge inn ekstra kostnader i utbyggingsavtaler bør derfor begrenses. Høyre er derfor glad for at Regjeringen har varslet at den vil komme tilbake med en gjennomgang av spørsmålet om utbyggingsavtaler i den kommende storbymeldingen. Misbruk av utbyggingsavtaler må ikke svekke det viktige arbeidet for en enklere og rimeligere planbehandling og dermed mindre press på boligprisene, som vi ønsker å oppnå gjennom det foreliggende lovendringsforslaget.

Høyre støtter lovendringsforslaget fra Regjeringen.

Hallgeir H. Langeland (SV): Senterpartiet og SV har ein særmerknad der me stiller oss kritisk til eit par område i forhold til innstillinga, men me støttar òg innstillinga.

Det eine går på bruken av utbyggingsavtaler, som ein meiner ein må avgrensa. Men no veit me at Regjeringa vil koma tilbake til dette seinare, og då vil me ta det opp på ny.

Det andre går på at ein innfører fristar for saksbehandling. Det er fornuftig at ein går skikkeleg gjennom det. Problemet er berre at med den regjeringa ein har no, har ein ein sær sams stram kommuneøkonomi, som gjer at ein del kommunar vil få problem med å halda dei fristane ein legg opp til. Det er greitt å ha fristar, men då risikerer ein, dersom kommunen ikkje klarer å prioritera dette området, at saksbehandlinga ikkje blir god nok. Derfor er det viktig at ein i revidert budsjett ser på korleis ein kan styrkja kommunane sin økonomi, slik at ein nettopp kan få fart i bustadbygginga, samtidig som ein ikkje gjer noko ein tregar på etterpå.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 434)

S a k n r . 2

Innstilling fra kommunalkomiteen om lov om endringer i lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø mv. (tilrettelegging for og oppfølging av sykmeldte mv.) og om endringer i folketrygdloven, brann- og eksplosjonsvernloven og eltilsynsloven (Innst. O. nr. 68 (2002-2003), jf. Ot.prp. nr. 18 (2002-2003))

Presidenten: Etter ønske fra kommunalkomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver gruppe og 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den tildelte taletid.

Videre vil presidenten foreslå at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Dette anses vedtatt.

Sigvald Oppebøen Hansen (A): Det er viktig at alle gode krefter blir sette inn for å skape eit betre og sunnare arbeidsliv, til beste for den enkelte arbeidstakar, den enkelte verksemd og for heile samfunnet.

Intensjonsavtala om eit inkluderande arbeidsliv har klare målsetjingar som å redusere sjukefråværet, få fleire med redusert arbeidsevne ut i arbeid og å auke den reelle pensjonsalderen. Derfor er det viktig, slik departementet legg opp til, at det konkrete arbeidet for å nå desse måla i all hovudsak skjer i den enkelte verksemd. Det er all grunn til å tru at arbeidsmiljøet, både gjennom fysisk utforming og psykososiale faktorar, kan ha mykje å seie for sjukefråværet. Arbeidet må derfor skje i ein god dialog mellom arbeidsgjevar og arbeidstakar.

Dersom ein skal leggje vekt på kva den enkelte arbeidstakar kan utføre av arbeidsoppgåver, er det avgjerande viktig at det er ein aktiv og tett dialog mellom arbeidsgjevar og arbeidstakar. Arbeidstakaren kan i ein slik dialog hjelpe til med opplysningar om eiga funksjonsevne og saman med arbeidsgjevar drøfte moglege tiltak som betrar situasjonen.

Det er òg viktig at det skal bli meir lønsamt å leggje forholda til rette på arbeidsplassen, slik at arbeidstakaren kan fortsetje i arbeidslivet. Og det er eit paradoks at sjølv om arbeidsløysa er høg, er det mangel på arbeidskraft i mange bransjar.

Skal ein nå desse måla, må avtala følgjast aktivt opp i den enkelte verksemd. Det inneber målretta arbeid, vilje til å oppnå resultat, tid til samtale og oppfølging, samarbeid, openheit og respekt for kvarandre som likeverdige partar. Dei tillitsvalde vil ha ei særleg viktig oppgåve i å medverke til eit godt og utviklande arbeidsmiljø og samtidig hjelpe den enkelte sjukmelde i samtaler med leiinga og utforming av tiltak. Like viktig er det at arbeidstakarar med særskilt ansvar for arbeidsleing og skaffar seg nødvendig kompetanse i arbeidsmiljø og vernespørsmål. Dette er viktig for å følgje opp dei som er sjukmelde.

Det blir sagt at personar med helseproblem lettare blir dytta ut av arbeidsmarknaden når det er nedgangstider enn når det er oppgangstider. Det er ein viss fare for at aktivitetsnivået og dermed presset på den enkelte arbeidstakar då blir større. Av forskinga veit me at dette kan auke risikoen for å bli påført skadar eller andre helseproblem. Slik sett vil også sjukefråværet truleg auke. Etter mi meining er presset i arbeidslivet ei viktig årsak til vekst i sjukefråværet. Mange forskarar er opptekne av nettopp dette, nemleg forholdet mellom arbeidsmiljøet og pressfaktorar.

Sjukefråværet og talet på uføretrygda er stadig stigande. Eg har nemnt nokre årsaker. Andre årsaker kan vere krav om stadige omstillingar. Me veit at dette, saman med nye former for organisering, i mange høve gir turbulens og belastningar som verkar ekskluderande. Me

manglar framleis mykje kunnskap om årsaksforhold og samanhangar, både i og utanfor jobben.

Arbeid er det viktigaste tiltaket for å kjempe mot fattigdom. Derfor er det så viktig å få fortgang i dette arbeidet. I dag tek me eit stort og positivt steg i så måte.

Hans Kristian Hogsnes (H): Jeg deler den oppfatningen at det er et klart behov for at det systematiske sykefraværs- og tilretteleggingsarbeidet settes på dagsordenen i virksomhetene i enda sterkere grad enn det som er tilfellet i dag. Det er grunnen til at det nå foreslås en endring i arbeidsmiljøloven § 14, for å klargjøre i loven at arbeidsgivers ansvar for det generelle og systematiske arbeidsmiljøarbeidet i virksomheten også omfatter det generelle og systematiske sykefraværsarbeidet. At denne klargjøringen er lagt til § 14, understreker at hovedansvaret ligger på arbeidsgiver, og at det er arbeidsgiver som plikter å ta initiativ til at arbeidet igangsettes. I den sammenheng er det også grunn til å understreke at et vellykket, systematisk tilretteleggings- og sykefraværsarbeid er avhengig av at arbeidet skjer i nært samarbeid med den enkelte arbeidstaker.

Det er en enstemmig kommunalkomite som ser det som viktig å fokusere kontinuerlig på arbeidsmiljøet, sykefraværet og uføretilgangen. Det er et faktum at det har vært en negativ utvikling i sykefraværet helt siden 1995. Sykefraværet har økt merkbart de siste fem årene. Utgiftene til sykefravær utgjorde 23 milliarder kr i 2001, samtidig som økningen i tallet på uføre har vært betydelig og nådde 33 milliarder kr i utgifter det samme året. I tillegg må vi ta med de tap dette medfører for den enkelte, og de tap samfunnet får av slikt fravær ved redusert verdiskapning og lavere produktivitet, både i offentlig og privat sektor.

Et godt arbeidsmiljø er den viktigste forutsetningen for å stimulere til redusert sykefravær og færre uføre. Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv fra 2001 har som mål å redusere sykefraværet med 20 pst. i løpet av avtaleperioden på vel fire år. Intensjonsavtalen går som kjent også ut på å ansette langt flere yrkeshemmede og uførepensjonister samt å øke den gjennomsnittlige avgangsalderen fra arbeidslivet. Intensjonsavtalen er et positivt bidrag i arbeidet med å redusere sykefraværet og uføretilgangen, selv om meldingene så langt tyder på at målene som er satt i avtalen, kan bli vanskelige å oppnå.

Det er også grunn til å vise til det partssammensatte Arbeidslivslovutvalget, som har som mandat å revidere arbeidsmiljøloven, og som innen 1. desember i år skal legge frem forslag til forbedringer av gjeldende arbeidsmiljølovgivning.

Selv om Regjeringen fremholder at det ikke bør foretas vesentlige endringer i arbeidsmiljøloven for Arbeidslivslovutvalget har levert sin innstilling, er det bl.a. på bakgrunn av Intensjonsavtalen allerede nå behov for å foreta midlertidige endringer i loven for å presisere, tydeliggjøre og til dels utvide arbeidsgivers ansvar for oppfølging av og tilrettelegging for sykmeldte samt å tydeliggjøre arbeidstakernes medvirkningsplikt. Det er grun-

nen til at det foreslås endringer som presiserer arbeidsgivers generelle plikt til systematisk, forebyggende sykefraværsarbeid og individuell tilrettelegging, som presiserer arbeidstakers plikt til medvirkning, som presiserer oppsigelsesvernet ved sykdom samt tar for seg Arbeidstilsynets tilsynsstrategi med presisering av tilsynets rolle rettet mot utstøting.

Avslutningsvis er det verdt å nevne at regjeringspartiene og Fremskrittspartiet mener det kan bli vanskelig å opprettholde dagens sykelønnsordning i fremtiden dersom man ikke nå klarer å snu den negative utviklingen i sykefraværet merkbart. På dette grunnlaget vil jeg anbefale Odelstinget å støtte de foreliggende forslag til lovendringer i arbeidsmiljøloven samt til et par mindre endringer i folketrygdloven, brann- og eksplosjonsvernloven og eltilsynsloven.

Heikki Holmås (SV): Vi har en utvikling der vi ser for oss et mer brutalt arbeidsliv for arbeidstakerne. Det er vel ingen – ikke engang de mest kjernefamilietro – som mener at skilsmissestatistikken alene har hovedansvaret for at stadig flere støtes ut av arbeidslivet, at stadig flere mennesker får psykiske lidelser og opplever stress i arbeidslivet. Vi ser at dette er trenden.

I lovforslaget i odelstingsproposisjonen blir det også nevnt at vi har hatt en vedvarende økning i utstøtingen fra arbeidslivet – både når det gjelder bruken av sykelønn, når det gjelder mennesker som har høyt sykefravær, og når det gjelder mennesker som støtes ut i uføretrygd og i et attføringsløp – i perioden helt fra 1995 og fremover til i dag. Og spørsmålet er: Hvorfor har vi denne brutaliseringen? Colbjørnsen sier i en av sine bøker at det er konkurransen – den hardere konkurransen – som skjer, som gjør at bedriftene ser seg nødt til å fjerne alle slakkene i bedriftene. Dette innbefatter å fjerne alle arbeidstakere som ikke yter inntil 110 pst. Konsekvensen er flere uføre og flere som er langtidsledige. Vi ser at det er de som har minst praksis, som i størst grad utstøtes fra arbeidslivet. Og de siste tallene fra Statistisk sentralbyrå viser at det er en del med minoritetsbakgrunn og en del andre innvandrere som har den raskeste økningen i arbeidsløsheten, hvis vi bare ser på den typen grupper.

Bedriftene vil av hensyn til sin bunnlinje og av hensyn til kortsiktigheten som preger deler av investormiljøene, i utgangspunktet søke å drive rovdrift på de ansatte for å maksimere sitt overskudd. Da har vi altså to alternativer – Regjeringen har to alternativer, og Stortinget har to alternativer – slik jeg ser det. Det ene er å gjennomføre regelendringer som tvinger bedriftene til å ta hensyn til de ansatte. Det andre er å bruke markedsløsninger for å sørge for å gjøre det lønnsomt for bedriftene å drive på og legge til rette for å hindre utstøting av sine ansatte.

Det Regjeringen har lagt fram i dette lovforslaget, er endringer i plikter og regelverk som tvinger bedriftene til å søke å få folk inn igjen i arbeidslivet, og hindre at folk faller helt ut når de er i en situasjon der de står i fare for å falle ut. Det synes vi er veldig bra. Vi synes at de forslagene til lovendringer som ligger her, er gode.

Det vi savner fra Regjeringen, er to ting. Det ene er at Regjeringen ikke ser at en del av de endringene som det legges opp til for å få til en større fleksibilitet i bruken av arbeidskraft, som vi tidligere har vært inne på i en debatt her i Stortinget hva angår bruken av overtid, også kan føre til at man får en større utstøting fra arbeidslivet fordi man legger til rette for en mer fleksibel bruk av arbeidskraften på arbeidsgivers premisser, og økt arbeidsbyrde for den enkelte arbeidstaker.

Det andre vi savner fra Regjeringen, er gode innspill til hva som kan gjøre det lønnsomt for bedriftene å ha flere incentiver for å satse mer på å hindre folk i å støtes ut fra arbeidsmarkedet. Det er klart at Aetat kan legge til rette for ordninger som gjør det mulig å ta inn igjen folk som er yrkeshemmede. Men det viktige arbeidet – og det er jeg sikker på at både ministeren, jeg og resten av Stortinget er skjønt enige om – er å sørge for å hindre at folk faller ut. Det er mye vanskeligere å få folk inn igjen i arbeidslivet når de først har falt ut. Når vi da sier at bedriftene skal få mer ansvar i forhold til tilsynsbaserte ordninger, altså HMS-arbeidet i bedriftene, at de skal ta mer ansvar på disse områdene, bør vi også sørge for at det finnes ordninger som gjør det lønnsomt for bedriftene å sørge for at ikke de ansatte faller utenfor. Sandman-utvalget er inne på noen løsninger. Men jeg savner at Regjeringen – som skulle være en frontfigur i denne sammenheng, som er utrolig opptatt av å bruke markedsmekanismer, og som vi hører hele tiden er villig til å bruke markedsmekanismer for å frata arbeidstakere rettigheter for å hindre dem i å benytte seg av sykefraværsordninger – lar det samme gjelde overfor arbeidsgivere, for å få dem til å sikre arbeidet mye bedre og intensivere det arbeidet som allerede pågår, for å hindre at folk faller utenfor arbeidslivet.

Pål Kårbo (KrF): Intensjonsavtalen om eit inkluderende arbeidsliv er veldig positiv, og Kristeleg Folkeparti stiller seg heilt bak han. Gjennom denne odelstingsproposisjonen vert det gjort mellombelse endringar i lova for å presisera og ikkje minst tydeleggjara arbeidsgivaren sitt ansvar når det gjeld oppfølging og tilrettelegging, og å tydeleggjara arbeidstakaren si medverknadsplikt.

Som på mange andre felt er forebygging viktig òg her, for å hindra sjukefråvere. Då meiner ein sjukefråvere på både kort og lang sikt. Arbeidsgjevarer har her ei viktig forebyggingsrolle.

Det at ein no har som mål at desse forslaga samla skal redusera dei samfunnsmessige kostnadene, er òg veldig viktig. Når nokon vert sjukmeldt, er det negativt både for den enkelte og for samfunnet.

Som det går fram av den merknaden som Kristeleg Folkeparti har i lag med Høgre og Framstegspartiet, ser vi med spenning fram til resultatet frå det partssamansette utvalet som skal gå gjennom dette med reduksjon av sjukefråveret. Vi vil difor følgja utviklinga nøye vidare, for å sjå utviklinga innanfor dette feltet.

På bakgrunn av dette stiller Kristeleg Folkeparti seg fullt og heilt bak kommunalkomiteens innstilling og vil støtta dette forslaget.

Ola D. Gløtvold (Sp): Det er viktig å fokusere kontinuerlig på arbeidsmiljøet, på sykefraværet og på det som utvikler stadig flere uføretrygdde. Det har vært en veldig negativ utvikling innen dette området de siste åtte-årene, og utgiftene til sykefravær utgjorde i 2001 23 milliarder kr. Når en da vet at også økningen i antallet uføret fører til at denne ordningen i dag koster samfunnet 33 milliarder kr – og antakeligvis mer nå etter regnskapet i 2001 – er det klart at dette er viktige faktorer også i den økonomiske og ressursmessige politikken. Men viktigst er det at de som faller utenfor et lite inkluderende arbeidsliv, blir gjort i stand til å komme inn igjen i arbeidslivet og få en hverdag som er meningsfylt og god. Det er derfor veldig viktig at man forsterker innsatsen mot sykefraværet og mot en utvikling som fører til stadig flere uføretrygdde.

Ved siden av de tallene som jeg nå nevnte, har LHL og SINTEF foretatt en undersøkelse som viser at en bedrift taper ca. 1 700 kr pr. dag pr. arbeidstaker ved sykefravær. Det er også en faktor som burde tilsi at hele arbeidslivslinjen må ses i denne sammenheng.

Men det er ett forhold til som jeg tror at storsamfunnet og staten ved storting og regjering må ta mer på alvor, og det er at man innenfor helsevesenet har en behandlingsskapitet og ikke minst rehabiliteringsmuligheter slik at de som blir syke og må søke fravær på grunn av ulykker, slitasje e.l., kan komme tilbake i jobb fortest mulig. Dette tror jeg er en veldig stor oppgave, som burde tas mer på alvor, parallelt med Sandman-utvalget og parallelt med de forhold som bl.a. er inne i denne saken. Vi ser at presset på arbeidsplassene er økende. Der har det skjedd veldig mye de siste årene. Arbeidslivet har blitt mer brutalt på grunn av omstillinger og tidspress, noe som fører til stress og helseplager, ikke minst innenfor det psykiske helseområdet.

Det var veldig positivt at man fikk inngått Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv høsten 2001, men det er klart at den må følges opp av alle parter. Avtalen har som intensjon å senke sykefraværet med 20 pst. i løpet av avtaleperioden, som er på vel fire år. Det kan se vanskelig ut i dag når vi ser hvordan arbeidsledigheten igjen øker, men det må være et mål at man klarer å nå nærmest mulig opp til den intensjonen som ligger i denne avtalen, og etter at status er oppgjort, er det viktig at vi klarer å beholde de velferdsordninger som vi har i dag. Vi ser også fram til at det partssammensatte arbeidslivslovutvalget skal legge fram sine innstillinger ved slutten av dette året, slik at man kan få ting til å fungere ved at forslag fra dette arbeidslivslovutvalget gjøres gjeldende fra 2005.

Det er viktig at det nå legges en lovfestet plikt på arbeidsgiverne til å utarbeide oppfølgingsplaner for tilrettelegging av arbeid for sykmeldte arbeidstakere som har vært sykmeldte i mer enn åtte uker. Men det er viktig at dette ikke blir for byråkratisk og for tidkrevende for arbeidsgiverne. Samtidig synes jeg, i likhet med representanten Heikki Holmås, at det må være viktig for styremaktene å gi arbeidsgiverne og arbeidsplassene incentiver for å motvirke utstøting og for å stimulere til inkludering i arbeidslivet.

Til slutt vil jeg bare knytte noen kommentarer til det forholdet i innstillingen hvor komiteen deler seg. Representanten fra Høyre var også inne på at det kunne være vanskelig å opprettholde dagens sykelønnsordning hvis man ser at det ikke er en bedring i denne utviklingen over tid. På Senterpartiets vegne vil jeg si at vi må arbeide for å bevare og forsterke de velferdsordningene som vi har i dag. Vi viser til at hovedmålsettingen med den innstillingen som vi behandler i dag, er å hindre at folk støtes ut av arbeidslivet, for på den måten å redusere de samfunnsmessige kostnadene ved sykefravær og uføretrygd.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2. (Votering, se side 435)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Odelstinget skal votere i sakene nr. 1 og 2.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om endringer i plan- og bygningsloven (tidsfrister i planleggingen, kart og stedfestet informasjon)

I

I lov 14. juni 1985 nr. 77 plan- og bygningsloven gjøres følgende endringer:

Ny § 5 skal lyde:

§ 5. Kart og stedfestet informasjon

Kommunen skal sørge for at det foreligger et oppdatert offentlig kartgrunnlag for de formål som omhandles i loven, bl.a. for å utarbeide kommuneplanens arealdel, reguleringsplaner og situasjonsplaner. Staten skal stille til rådighet nasjonale kartdata for alle kommuner.

Kartgrunnlaget skal også kunne nyttes til andre offentlige og private formål.

Kommunen kan kreve at den som fremmer konsekvensutredning, planforslag eller søknad om tiltak, utarbeider kart, når dette er nødvendig for å ta stilling til utredningen, forslaget eller søknaden. Kommunen kan i samsvar med forskrift etter fjerde ledd gi bestemmelser eller fatte vedtak om krav til teknisk utforming og innhold, herunder i større saker kreve at data leveres i digital form. Kommunen kan innarbeide slike kart i det offentlige kartgrunnlaget.

Departementet kan i forskrift gi regler om kart og stedfestet informasjon, herunder krav til innhold, utforming, kvalitet, rapportering, oppdatering og lagring.

Kongen kan bestemme at det skal iverksettes landsomfattende eller lokale prosjekter for å samle, kontrollere, revidere eller supplere plan- og byggesaksinformasjon og det offentlige kartgrunnlaget. Kongen kan pålegge offentlige organer å gi de opplysninger som er nødvendige for å gjennomføre prosjektet.

§ 27-1 nr. 2 første ledd skal lyde:

Når forslag til reguleringsplan er utarbeidet i samsvar med reglene i nr. 1, skal det legges frem for det faste utvalget for plansaker som avgjør om det skal legges ut til offentlig ettersyn. Kunngjøringen om offentlig ettersyn skal som regel skje i minst 2 aviser som er alminnelig lest på stedet. Den skal klart angi det området forslaget omfatter og skal gi en rimelig frist for merknader som ikke må settes kortere enn 30 dager. I mindre reguleringsaker kan det faste utvalget for plansaker likevel fastsette en kortere frist. Så vidt mulig bør grunneiere og rettighetshavere i området underrettes ved brev. Når fristen er ute, tar det faste utvalget for plansaker saken opp til behandling med de merknader som er kommet inn. *Det faste utvalget for plansaker skal underrettes dersom saken ikke er behandlet innen 24 uker etter beslutning om utleggelse til offentlig ettersyn.*

§ 27-1 nr. 2 annet ledd skal lyde:

Det faste utvalget for plansaker skal i samband med kunngjøring etter reglene i første ledd legge saken frem for *nabokommuner*, fylkeskommunen og de statlige fagorganer som har særlige interesser i området med en rimelig frist for uttalelse. *Innsigelse skal være sendt innen fristen.*

§ 27-2 nr. 1 skal lyde:

Når forslaget er ferdigbehandlet av det faste utvalget for plansaker selv, legges det frem for kommunestyret til vedtak, eventuelt i alternativer. *Kommunestyret må treffe vedtak senest 12 uker etter at planforslaget var ferdigbehandlet av det faste utvalget for plansaker.* Er kommunestyret ikke enig i forslaget, kan det sende saken tilbake til ny behandling, i tilfelle med retningslinjer for det videre arbeid.

§ 28-2 fjerde ledd skal lyde:

Før forslag til bebyggelsesplan vedtas skal det legges ut til offentlig ettersyn i samsvar med bestemmelsene i § 27-1 nr. 2. Medfører forslag til bebyggelsesplan annet enn mindre vesentlige endringer i forhold til arealdelen av kommuneplanen eller reguleringsplan, skal det legges frem for *nabokommuner*, fylkeskommunen og statlig fagmyndighet som bestemt i § 27-1 nr. 2. Dersom det kommer innsigelser mot planen fra fylkeskommunen, nabokommunen eller statlig fagmyndighet hvis saksområde blir berørt, må planen sendes kommunestyret og behandles som reguleringsplan etter reglene i § 27-2 nr. 2.

§ 30 annet ledd skal lyde:

Når det kommer inn private reguleringsforslag, skal det faste utvalget for plansaker selv snarest mulig og *innen 12 uker* behandle forslaget. *Forslagsstiller og kommunen kan avtale en annen frist.* Finner ikke det faste utvalget for plansaker selv grunn til å fremme reguleringsforslag for området, skal forslagsstilleren underrettes ved brev. Omfatter forslaget uregulert område eller innebærer det en vesentlig endring av gjeldende regulerings-

plan, kan forslagsstilleren kreve at reguleringsspørsmålet skal forelegges kommunestyret.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 2

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om endringer i lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø mv. (tilrettelegging for og oppfølging av sykmeldte mv.) og om endringer i folketrygdloven, brann- og eksplosjonsvernloven og ertilsynsloven

I

I lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø mv. gjøres følgende endringer:

§ 13 skal lyde:

Særlig om *arbeidstakere med redusert arbeidsevne*

1. Atkomstveier, sanitæranlegg, tekniske innretninger og utstyr mv., skal, så langt det er mulig og rimelig, være utformet og innrettet på en slik måte at *arbeidstakere med midlertidig eller varig redusert arbeidsevne* kan arbeide i virksomheten.
2. Hvis en arbeidstaker *har fått midlertidig eller varig redusert arbeidsevne* som følge av ulykke, sykdom, slitasje e.l., skal arbeidsgiveren, så langt det er mulig, iverksette de nødvendige tiltak for at arbeidstakeren skal kunne få eller beholde et høvelig arbeid. Arbeidstakeren skal fortrinnsvis gis anledning til å fortsette i sitt vanlige arbeid, eventuelt etter særskilt tilrettelegging av arbeidet, *arbeidstiden*, endringer i tekniske innretninger, gjennomgått attføring e.l.
3. Dersom det i medhold av reglene i nr. 2 er aktuelt å overføre en arbeidstaker til annet arbeid, skal arbeidstakeren og vedkommende tillitsvalgte tas med på råd før saken avgjøres.
4. *Arbeidsgiver skal i samråd med arbeidstaker utarbeide oppfølgingsplan for tilbakeføring til arbeid i forbindelse med ulykke, sykdom, slitasje eller lig-*

nende, unntatt hvis det anses åpenbart unødvendig. Arbeidet med oppfølgingsplan skal senest påbegynnes når arbeidstaker har vært helt eller delvis borte fra arbeidet i åtte uker. Oppfølgingsplanen skal inneholde en vurdering av arbeidstakers arbeidsoppgaver og restarbeidsevne. Planen skal videre inneholde aktuelle tiltak i arbeidsgivers regi, aktuelle tiltak med bistand fra myndighetene samt videre plan for oppfølging.

5. Departementet gir nærmere regler om gjennomføringen av bestemmelsene i denne paragraf.

§ 14 annet ledd ny bokstav j skal lyde:

- j. *sørge for gjennomføring av systematisk, forebyggende arbeidsmiljø- og tilretteleggingsarbeid, herunder systematisk arbeid med sykefravær.*

§ 16 nr. 1 nytt sjette ledd skal lyde:

Arbeidstakere som er helt eller delvis borte fra arbeidet på grunn av ulykke, sykdom, slitasje e.l. skal medvirke ved utarbeiding og gjennomføring av oppfølgingsplaner, jf. § 13 nr. 4.

§ 64 nr. 1 første punktum skal lyde:

Arbeidstaker som må være *helt eller delvis* borte fra arbeidet på grunn av ulykke eller sykdom kan ikke av den grunn sies opp i de første seks måneder etter at arbeidsuførheten inntrådte.

II

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endring:

§ 25-2 skal lyde:

Arbeidsgiverens plikt til å føre statistikk over sykefravær og å *utlevere oppfølgingsplan*

En arbeidsgiver plikter å føre statistikk over sykefravær og fravær ved barns sykdom.

En arbeidsgiver plikter etter krav fra trygdekontoret å *utlevere oppfølgingsplanen som skal utarbeides etter arbeidsmiljøloven § 13 nr. 4.*

III

I lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver gjøres følgende endring:

§ 28 skal lyde:

Gebyr m.m.

Departementet kan gi forskrifter om avgifter og gebyr til dekning av utgiftene forbundet med gjennomføringen av tilsynsmyndighetenes oppgaver etter denne loven.

Kommunestyret selv kan fastsette lokal forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg. *Om renteplikt ved for sen betaling av gebyr fastsatt i medhold av forskrift etter første punktum, gjelder lov 6. juni 1975 nr. 29 om eidegdomsskatt til kommunane § 26 tilsvarende.*

Krav på avgift eller gebyr etter paragrafen her er tvangsgrunnlag for utlegg, og kan innkreves av skatteoppkreveren etter reglene for innkreving av skatt.

IV

I lov 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

Kongen anordner i den utstrekning det finnes nødvendig offentlig tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr. *Kongen kan bestemme hvem som på sentralt nivå skal føre tilsyn med at bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne lov blir overholdt. Dette sentrale tilsyn er tilsynsmyndighet etter denne lov.*

§ 9 annet punktum skal lyde:

Dette lokale elektrisitetstilsyn er underlagt *tilsynsmyndighetens* kontroll.

V

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

S a k n r . 3

Referat

1. (62) Lagtingets presidentskap melder at Lagtinget har antatt Odelstingets vedtak til
 1. lov om endringer i utlendingsloven og i lov 8. desember 1950 nr. 3 om norsk riksborgarrett (gebyr) (Besl. O. nr. 60 (2002-2003))

2. lov om granskingskommissjonen for Mehamnulykken 11. mars 1982 med et Twin Otter passasjerfly (Besl. O. nr. 61 (2002-2003))
3. lov om endringer i lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø mv. (overtidsarbeid, stillingsvern for toppledere) (Besl. O. nr. 62 (2002-2003))
4. lov om endringer i lov 24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred mv. (Besl. O. nr. 63 (2002-2003))
5. lov om endringer i lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester (barnevernloven) og lov 19. juni 1997 nr. 62 om familievernkontorer (familievernkantorloven) mv. (Besl. O. nr. 64 (2002-2003))
6. lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven) (Besl. O. nr. 65 (2002-2003))
7. lov om endringer i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) (Besl. O. nr. 66 (2002-2003))
8. lov om beskyttelse av design (designloven) (Besl. O. nr. 67 (2002-2003))
9. lov om endringer i rettergangslovgivningen mv. (elektronisk kommunikasjon med domstolene mv.) (Besl. O. nr. 68 (2002-2003))
10. lov om endring i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregående opplæringa (opplæringslova) (Besl. O. nr. 69 (2002-2003))
 - og at lovvedtakene er sendt Kongen.
2. (63) Statsministerens kontor melder at
 1. lov om endringer i lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø mv. (overtidsarbeid, stillingsvern for toppledere) (Besl. O. nr. 62 (2002-2003))
 2. lov om endringer i lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. og i enkelte andre lover (Besl. O. nr. 56 (2002-2003))
 - er sanksjonert under 28. februar 2003
 - Enst.: Nr. 1 og 2 vedlegges protokollen.
3. (64) Lov om endringer i skatteloven m.m. (Ot.prp. nr. 42 (2002-2003))
 - Enst.: Sendes finanskomiteen.

Møtet hevet kl. 13.05.
